

ALPSKI BRAK JAZBEČAR

Zgodovina Standardi Pravilniki

Lovska zveza *Slovenije*

Pripravil: Janez Nahtigal

Uredila: Snežana Kuralt

Fotografije: Katja Podgoršek

Leto izdaje 2021

ZGODOVINA

ALPSKI BRAK JAZBEČAR

Pse podobne brak jazbečarjem so uporabljali za lov že v antiki. Poimenovanje teh psov pa žal ni poznano so pa bili po videzu zelo podobni današnjim brak jazbečarjem. V začetku 19. Stoletja so ga poklicni lovci prestolonaslednika Rudolfa von Habsburga iz krajev Muerzstag in Ischl vodili na lovska potovanja v Egipt in Turčijo. Šele leta 1932 ga je krovna kinološka organizacija Avstrije Alpskega brak jazbečarja s pogorja Erzebirge priznala za tretjo pasmo krvosledcev. Z načrtno vzrejo so vzgojili idealnega psa za sledenje. Uporabljali so ga kot goniča za vse vrste divjadi še posebej na lov divjega prašiča. Tako, da je izvirna dežela alpskega brak jazbečarja Avstrija. Pasma je bila s tem imenom priznana leta 1975, uradni standard je bil s strani mednarodne kinološke zveze (FCI) priznan leta 1991. Avstrijski Klub Dachbracke bo v letošnjem letu praznoval 125 letnico obstoja.

Na območju današnje Republike Slovenije pa se je pričela načrtovana vzreja leta 1910 ko smo se včlanili v združenje Klub Dachbracke katerega tvorijo člani iz različnih držav. Njem je bilo včlanjenih tudi več rejcev in ljubiteljev brak jazbečarjev iz Jugoslavije, katere je vodstvo kluba vodilo kot posebno sekcijo. Ko so se pozneje tudi v naši takratni državi začela ustanavljati društva in klubi za posamezne pasme se je sekcija osamosvojila in 25. novembra 1929 ustanovila v Ljubljani Klub ljubiteljev brak jazbečarjev namenjen prijateljem te pasme iz cele države. Prvi predsednik društva je bil Oskar Kosler, podpredsednik Ernest Benetič in strokovni referent dr. Janko Lokar. Leta 1930 se je klub preimenoval v Društvo brak jazbečarjev. Društvo je bilo tesno povezano z Klubom Dachbracke, ki je bil pravzaprav matica našega društva. V tem času Klub Dachbracke vodi po društvih posameznih držav natančne zapiske vseh brak jazbečarjev, ki jih redijo člani v klub-

skem registru. Vanj so vpisovali vsakega čistokrvnega psa pod številko kateri so dodali še črko posameznih držav v kateri je bil vzrejen. V Jugoslaviji vzrejeni brak jazbečarji dobijo črko J. Društvo je v tistem času vodilo društveni vzrejni register za območje celotne takratne Jugoslavije. Razen tega se vodi tudi povsem samostojna rodovna knjiga brak jazbečarjev – JRBj. Razlika med rodovno knjigo in vzrejnim registrom je bila ta, da so v rodovno knjigo vpisovali vse čiste pse vključno z mladiči brak jazbečarjev, ki so bili stari najmanj osem mesecev in so po izjavi priznanega sodnika ali ocenjevalca sposobni za vpis.

Med II. svetovno vojno je društvo brak jazbečarjev popolnoma zamrlo in šele po koncu vojne ponovno začelo delovati tako, da so organizirali splošni pregled brak jazbečarjev, ki je zajelo 200 brak jazbečarjev. Vsi ti psi so bili brez rodovnike, vendar pa so kazali tipične znake pasme. V začasno rodovno knjigo pa so bili vpisani. V rodovno knjigo je bilo vpisanih 23 brak jazbečarjev in 16, ki so svojo čistokrvnost dokazovali s potomstvom. Za osvežitev krvi je bilo iz Avstrije uvoženih še 8 psov in 11 psic pasme brak jazbečar. Ker so bili ljubitelji brak jazbečarjev v začetku vključeni v Klub za goniče, so bili v rodovni knjigi za goniče tudi vsi vpisi v začasni register. 8. septembra 1952 pa je bil ustanovni občni zbor Društva brak jazbečarjev in sicer ob republiški razstavi psov v Ljubljani. Občnega zbora se je udeležilo 50 lovcev in kinologov. V odbor so bili izvoljeni Andrej Flajs za predsednika, Oskar Kosler za podpredsednika, Ludvik Gale za tajnika, dr. Bogdan Kirbus za blagajnika in Slavko Kovač za strokovnega poročevalca. Društvo je bilo v tistem obdobju zelo delavno in je v letih 1953-54 izdalo letna poročila, ki so vsebovale poleg opisa tekem in pregledov tudi razne strokovne članke ter nadaljnje vpise v rodovno knjigo do številke 532. Organiziralo je 15 pregledov ter ocenilo 206 brak jazbečarjev. Na 10 uporabnostnih tekmah pa je sodelovalo 51 brak jazbečarjev. Društvo je imelo prvo leto 228 članov drugo leto pa že 272 članov. Vodenje društva je v drugem letu prevzel Oskar Kosler iz Ortneka, ki pa je kmalu zatem umrl. Enaka usoda je doletela dotedanjega podpredsednika Fritza Confidentialia. Za

društvo je bil to velik udarec tako, da je nadaljnje delo za nekaj časa celo skoraj popolnoma zamrlo. Začetna zagnanost mlajših kinologov, ki so prevzeli vodenje kluba pa je kmalu zamrla. Prvi stalnejši predsednik Društva brak jazbečarjev je bil Janez Gederer. Klub ljubiteljev brak jazbečarjev se je leta 1973 preimenoval v Klub ljubiteljev brak jazbečarjev in barvarjev. V organizaciji tega kluba je bila organizirana tudi prve mednarodna tekma krvosledcev med Avstrijo, Jugoslavijo in Italijo v Jelendolu nad Tržičem oktobra 1976.

Do reorganizacije kinološke zveze Slovenije leta 1977 je društvo redno organiziralo več razstav in državnih delovnih preizkušenj. Po reorganizaciji KZS je vzrejno komisijo prevzel Tine Hafner. V njegov spomin je LKD Gorenjske organizirala 10 zaporednih lokalnih tekmovanj za brak jazbečarje na katerih je v letih od 1984-1994 sodelovalo 78 brak jazbečarjev.

Leta 1983 pa je vodenje vzrejne komisije prevzel Alojz Mlakar iz Škofje Loke priznani poznavalec pasme in mednarodni kinološki sodnik s sodelavci kinološkimi sodniki Ludvikom Brencetom, Štefanom Božičem in Milanom Udovčem. Za njim pa je bil kratek čas predsednik vzrejne komisije Milan Udovč, ki ga je zamenjal Janez Nahtigal, ki vodi to komisijo še sedaj.

Leta 1998 je bil izdan nov Pravilnik o delu, vzreji in ocenjevanju brak jazbečarjev. Prilagojen je bil pravilniku, ki so ga uporabljali v začetku kluba pred drugo svetovno vojno in zahtevam novejšega načina izvajanja lova pri nas. Prejšnji pravilnik je bil za vsestransko uporabnega brak jazbečarja nesprijemljiv. Razporeditev matične države Avstrije, ki ga je razporedila med krvosledce je bila izvedena v Sloveniji šele leta 1997 in je zardi tega tudi zahtevala po prilagoditvi pravilnikov.

Sodelovanje vzrejne komisije s klubi brak jazbečarjev v tujini se je pričela 1986 in še vedno v bolj ali manj uspešno poteka še sedaj.

STANDARD ALPSKI BRAK JAZBEČAR

18. 6. 1996 /VB

FCI standard št. 254

IZVOR: Avstrija

DATUM OBJAVE VELJAVNEGA IZVIRNEGA STANDARDA:

10. 10. 1995

UPORABA:

Robusten, na vreme odporen delovni pes, ki ga uporabljajo za lov v gorah. Brak jazbečar se uporablja kot pes sledar za zastreljeno jelenjad in kot gonič za zajce in lisice.

KLASIFIKACIJA FCI:

- 6. skupina – Goniči in sorodne pasme
- 2. sekcija – Krvosledci
- Z delovnim izpitom

KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED

Uporaba lovskih psov je že v davnih časih ogromno pripomogla k nastanku alpskega brak jazbečarja. Kronskega princa Rudolfa Habsburškega je med letoma 1881 in 1885 v svoja tropa iz Muerzsteg in Ischl vključil tudi alpske brak jazbečarje in z njimi odpotoval na lovski izlet v Turčijo in Egipt. V letu 1932 je brak jazbečarja priznala tudi najvišja kinološka organizacija v Avstriji kot tretje pasmo krvosledcev. Leta 1975 je bilo sprejeto ime alpski brak jazbečar, FCI pa je razglasila Avstrijo kot deželo njegovega izvora. Leta 1991 je bila pasma po nomenklaturi FCI dodeljena v 2. sekcijo, med krvosledce.

SPLOŠNA PODOBA

Kratkonog, čvrst lovski pes z robustnimi, močnimi kostmi, z gostim kožuhom in s čvrstimi mišicami.

POMEMBNA RAZMERJA

- razmerje med višino v vihru in dolžino telesa je 2 : 3.
- razmerje med obraznim in lobanjskim delom je 9 : 10.

VEDENJE/ZNAČAJ

Brakjazbečar je inteligenten, prijazen in neustrašen pes, dojemljiv, dobro vodljiv, ubogljiv, oster, močan, dober čuvaj, dober lovec ter družaben pes. Prilagojen je na ekstremne vremenske razmere. Ob nepravilni vzgoji zna pokazati negativne lastnosti, kot so neposlušnost, trdoglavost in destrukтивно vedenje.

GLAVA

LOBANJSKI DEL:

Lobanja: rahlo obokana. Dobro izraženo čelo, rahlo poudarjen vrh lobanje.

Stop: očiten.

OBRAZNI DEL LOBANJE

Smrček: črn.

Gobec: močan.

Ustne: tesno prilegajoče s črnim pigmentom, razmeroma zaokrožene.

Čeljusti/zobovje: močno, popolno zobovje s škarjastim ali kleščastim ugrizom. Zaželeno je popolno zobovje z 42 zobmi; pomanjkanje P1 ali P2 (premolar 1 ali 2) se dopušča, pomanjkanje M3 (molar 3) se ne dopušča.

Oči: imajo temno rjavo šarenico. Očesne veke se tesno prilegajo očesu in so temno pigmentirane.

Uhja: sta nastavljena visoko, brez gub, visita široka in gladka, sta srednje dolžine (naj bi dosegala dolžino caninov) in sta lepo zaokrožena v konicah.

VRAT: mišičast, ne predolg.

TELO

Trup: je močan in dobro omišičen, podaljšan.

Viher: razmeroma poudarjen.

Hrbet: raven

Ledja: kratka in široka.

Križec: rahlo padajoč.

Prsi: globoke in široke, z izraženim predprsjem. Globina prsi naj bi bila polovica višine v plečih.

Trebuh: razmeroma pritegnjen.

REP

Visoko nastavljen, debel pri korenu. Daljše dlake na spodnjem delu repa (krtačast rep); sega do tal in ga nosi rahlo padajoče.

OKONČINE

SPREDNJI DEL:

Sprednje noge so ravne in močne; delujejo kratko v primerjavi s telesom.

Pleča: Lopatice se tesno prilegajo telesu, so dolge, padajoče in močno omišičene.

Šape: šape so močne, okrogle, prsti so stisnjeni. Imajo močne blazinice in črne nohte.

ZADNJI DEL:

Noge: so mišičaste, močne in dobro okotene. Gledano od zadaj so vzporedne.

Šape: tako kot prednje šape so tudi zadnje močne, okrogle, prsti so stisnjeni. Imajo močne blazinice in črne nohte.

GIBANJE: pokriva veliko površine, ni drobencljivoče. Najrajši se gibljejo v drncu.

KOŽA in DLAKA

Koža: elastična in močna, brez gub.

Dlaka: dvojni kožuh je sestavljen iz zelo debele vrhnje dlake in goste podlanke, ki je priležna in prekriva celotno telo.

Barva dlake: idealna barva je temna jelenje rdeča, z ali brez posameznih črnih dlak. Tudi črna z rdeče rjavimi ožigi po glavi, prsih, nogah in šapah ter spodnjem delu repa. Bela zvezda na prsih dovoljena.

VELIKOST IN TEŽA

Velikost:

- višina v vihru: 34–42 cm
- idealna višina: za pse: 37–38 cm
- za psice: 36–37 cm

Teža: 15–18 kg

HIBE:

Vsako odstopanje od zgoraj navedenih točk se obravnava kot napaka:

- slabe kosti
- pomanjkanje mišičnine
- preveč koničast, prekratek ali predolg gobec
- svetle oči, veke niso priležne
- kratka ali koničasta uhlja
- ohlapna pleča
- napačna stoja prednjih ali zadnjih nog
- kožuh pretanek ali prekratek
- rahlo odstopanje od pravih barv

IZKLJUČITVENE HIBE:

- vsaka stvar, ki psu onemogoča zmožnost lovljenja
- pomanjkanje več kot dveh premolarjev 1 ali 2 (M3 ni vštet)
- višina v vihru manj kot 34 cm in več kot 42 cm
- slab temperament

Opomba:

Samci naj bi imeli normalno razviti modi, popolnoma spuščeni v modnik.

STANDARD VESTFALSKI BRAK JAZBEČAR

FCI standard 100

IZVOR: Nemčija

DATUM OBJAVE VELJAVNEGA STANDARDA:

24.06.1987

UPORABA:

Vestfalski brak jazbečar je nizkonogi gonič, po naravi odgovarja visokonogim goničem ampak deluje bolj temperamentno in močnejše. Krepak skladno grajen, gledan s strani daje pravokotno obliko. Biti mora mišičast, okreten in gibčen. Razlika v gradnji med psom in psico mora biti izrazita. Uporablja se za lov na zajca in lisice.

KLASIFIKACIJA FCI:

- 6. skupina FCI – goniči in sorodne pasme
- 2. sekcija – krvosledci
- Z delovnim izpitom

KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED

Vestfalski brak jazbečar je lovska pasma, ki izvira iz Nemčije, kjer so jo razvili v 17. stoletju, po predvidevanjih s križanjem jazbečarjev in nemških brakov. Razvili so ga predvsem, da bi opravljal naloge, ki jih večji braki težje opravljajo – odlično sledijo in imajo zelo izostren lovski nagon, njihova velikost pa jim omogoča lov na manjšo divjad tudi v gorskem podrastju. V Nemčiji je pasma že od nekdanje zelo cenjena, poleg odličnega lovskega spremljevalca se vse pogosteje pojavlja tudi v vlogi družabnika. Vendar pa je njihovo število nizko in so precej redki, celo v svoji domovini.

SPLOŠEN OPIS PASME:

Kratkonog, čvrst lovski pes z robustnimi močnimi kosti, z gostim kožuhom in s čvrstimi mišicami.

GLAVA:

Je sorazmerno velika, dolga, najširša med uhlji, ki se v smeri gobca zožuje. Čelni stop je rahlo naznačen. Gobec je dobro razvit in ne sme biti gledan z vrha ali gledan od strani koničast. Najbolj zaželena barva smrčka je črna. Zgornje ustnice – čobe naj segajo do roba spodnje čeljusti in se morajo prilegati. Zobovje je močno s škarjastim ugrizom.

LOBANJSKI DEL:

Lobanja: potiljna kost je slabo izražena

Stop: slabo nakazan

OBRAZNI DEL LOBANJE:

Smrček: zaželeno, da je črn

Gobec: močan

Ustne: gornje ustne pada srednje preko spodnje

Čeljusti/zobovje: močno in pravilno, popolno zobovje s škarjastim ugrizom. Zaželeno je popolno zobovje z močnimi podočniki

Oči: oči so temne, jasne, prijateljskega pogleda

Uhlja: srednje dolga, spodaj topo zaokrožena, srednje visoko nastavljena, plosko ob glavi nošena

VRAT: srednje dolg u odnosu proti glavi, pretežno močan, ki se enakomerno zožuje. Koža pod vratom sorazmerno ohlapna in ne sme tvoriti podbradka

TELO:

Trup: je sorazmerno močan in dobro omišičen, podaljšan

Viher: razmeroma poudarjen

Hrbet: raven, gledan s strani zadaj lahko zadaj izbočen, krepak in se do vrha proti križcu rahlo zožuje

Ledja: močna in sorazmerno kratka

Križec: močan, širok in rahlo padajoč

Prsa: dobro razvita in ovalna. Najnižja točka spodnje prsne linije naj segajo pod komolec

Trebuh: pritegnjen

Pleča: mišičasta z dolgo lahko padajočo plečko, katera se dobro prilega ob prsni koš in hrbet. Konice pleč ne smejo štrleti preko nastavka vretenca vihra.

REP

Visoko usajen v trup, debel pri korenu. Daljše dlake na spodnjem delu repa(krtačast rep), na zgornji strani repa dlaka prilagajoča in se končuje v četkast vrh brez zastavice

OKONČINE:

SPREDNJI DEL:

Prednje noge morajo biti krepke, gledane od spredaj ravne in vzporedne. Nadlaket krepak in s plečko dobro okoten. Nart elastičen in z nadlahtnico tvori topi kot. Zaželeno je, da je nizko nošen, v gibanju ga lahko nosi više, nikoli pa ga ne sme vihati

ZADNJI DEL:

Zadnje noge, gledane od zadaj morajo biti dobro okotene. Stegna gledana od strani mišičasta in krepka. Nart mora biti kratek in skoraj navpičen. Volčji krempljci so prepovedani. Prednje in zadnje šape os močne, usmerjene naravnost naprej. So elastične in sklenjene. Blazinice so dobro razvite, jagodičaste

ODLAKANOST:

Dlaka: Na celem telesu tudi na spodnji strani je dlaka zelo gosta in

groba. Na glavi, ušesih in na spodnjim delom nog je dlaka kratka. Preko ledij, na vratu in na spodnji strani repa je dlaka daljša.

Barva dlake: rdečkaste barve z črnim sedlom ali plaščem in belimi oznakami – lise bela nosnica, bele prsi, noge in vrh repa. Dovoljene so vse barve. Obvezno mora biti bela barva prisotna na prsih, vratu, šapah oziroma na nogah in konici repa. zaželeno bela maska na glavi in temno rjav do črn plašč na hrbtu

VELIKOST

Višina v vihru: 30-38 cm

Idealna višina: samci 36 cm , samice 34 cm, vendar papri samcih ne preko 40 cm in ne pod 32 cm, pri samicah pa ne preko 38cm in ne pod 30cm

Dolžina: mora biti 40% daljša od plečne višine.

HIBE:

- dvobarvni psi
- psi s črnino na glavi
- čokoladno rjava barva
- napačna stoja prednjih in zadnjih nog

ALPSKI BRAK JAZBEČAR

Pasma spada v 6. skupino FCI

SPLOŠNA PODOBA

Kratkonog, spotegnjen, mišičast in krepak lovski pes z robustnimi, močnimi kostmi, gostim kožuhom in s čvrstimi mišicami.

VEDENJE IN TEMPERAMENT

Inteligenten, prijazen in neustrašen pes, dojemljiv, dobro vodljiv, ubogljiv, oster, dober čuvaj, dober lovec ter družaben.

VELIKOST IN TEŽA

Velikost:

- višina v vihru: 34–42 cm
- idealna višina:
 - za pse 37–38 cm
 - za psice 36–37 cm

Teža: 15–8 kg

POMEMBNA RAZMERJA

Razmerje med višino v vihru in dolžino telesa je 2 : 3.
Razmerje med obraznim in lobanjskim delom je 9 : 10.

TELO

TRUP: je močan in dobro omišičen, podaljšan.

VIHER: razmeroma poudarjen.

HRBET: raven

LEDJA: kratka in široka.

KRIŽEC: rahlo padajoč.

PRSI: globoke in široke, z izraženim predprsjem. Globina prsi naj bi bila polovica višine v plečih.

TREBUH: razmeroma pritegnjen.

REP: visoko nastavljen, debel pri korenu.

Daljše dlake na spodnjem delu repa (krtačast rep); sega do tal in ga nosi rahlo padajoče.

OKONČINE

SPREDNJI DEL:

SPREDNJE NOGE: so ravne in močne; delujejo kratko v primerjavi s telesom.

PLEČA: lopatice se tesno prilegajo telesu, so dolge, padajoče in močno omišičene.

ZADNI DEL:

ZADNJE NOGE: so mišičaste, močne in dobro okotene. Gledano od zadaj so vzporedne.

ŠAPE: Prednje in zadnje šape so močne, okrogle, prsti so stisnjeni. Imajo močne blazinice in črne nohte.

GLAVA

LOBANJA: je rahlo obokana. Dobro izraženo čelo, rahlo poudarjen vrh lobanje.

STOP: očiten.

OBRAZNI DEL LOBANJE:

SMRČEK: črn.

GOBEC: močan.

USTNE: tesno prilegajoče s črnim pigmentom, razmeroma zaokrožene.

ČELJUSTI/ZOBOVJE: močno, popolno zobovje s škarjastim ali kleščastim ugrizom. Zaželeno je popolno zobovje z 42 zobmi; pomanjkanje P1 ali P2 (premolar 1 ali 2) se dopušča, pomanjkanje M3 (molar 3) se ne dopušča.

OČI: imajo temno rjavo šarenico. Očesne veke se tesno prilegajo očesu in so temno pigmentirane.

UHLJA: sta nastavljena visoko, brez gub, visita široka in gladka, sta srednje dolžine (naj bi dosegala dolžino caninov) in sta lepo zaokrožena v konicah.

VRAT

Mišičast in ne predolg.

KOŽA in DLAKA

KOŽA: je elastična in močna brez gub.

DLAKA: dvojni kožuh je sestavljen iz zelo debele vrhnje dlake in goste podlanke, ki je priležna in prekriva celotno telo.

BARVA: idealna barva je temna jelenje rdeča, z ali brez posameznih črnih dlak. Tudi črna z rdeče rjavimi ožigi po glavi, prsih, nogah in šapah ter spodnjem delu repa. Bela zvezda na prsih dovoljena.

HIBE:

Vsako odstopanje od zgoraj navedenih točk se obravnava kot napaka:

- slabe kosti
- pomanjkanje mišičnine
- preveč koničast, prekratek ali predolg gobec
- svetle oči, veke niso priležne
- kratka ali koničasta uhlja
- ohlapna pleča
- napačna staja prednjih ali zadnjih nog
- kožuh pretanek ali prekratek
- rahlo odstopanje od pravih barv

IZKLJUČITVENE HIBE:

- vsaka stvar, ki psu onemogoča zmožnost lovljenja
- pomanjkanje več kot dveh premolarjev 1 ali 2 (M3 ni vštet)
- višina v vihru manj kot 34 cm in več kot 42 cm
- slab temperament

GIBANJE

Gibanje pokriva veliko površine, ni drobencjlajoče. Najrajši se gibljejo v drncu.

PREDPISI

IZVRŠILNI PREDPISI ZA OCENO ALPSKEGA BRAK JAZBEČARJA

V Avstriji telesno ocenjujejo brak jazbečarja tako, da z oceno pomnožijo vrednostno število, ki ga ima vsak telesni del. Za oceno je potem merodajen seštevek teh točk ob tem, da imajo glavne telesne značilnosti določeno najnižjo oceno. Ker je pri nas način telesnega ocenjevanja drugačen so v izvršilne predpise vneseni samo podatki, ki bistveno vplivajo na telesno oceno.

PLEČNA VIŠINA:

- ODLIČNO telesno oceno: psi 36-39 cm, psice 35-38 cm,
- PRAV DOBRO telesno oceno: psi 35-40 cm, psice 34-39 cm,
- DOBRO: telesno oceno: psi 34,41 in 42 cm, psice 40 – 42 cm
- ZADOSTNO telesno oceno: psi in psice izpod 34 in nad 42 cm

DOLŽINA TELESA:

- Idealna dolžina je v razmerju k višini 2:3, npr. višina 36 cm deljeno z 2 je 18X3 JE 54 cm
- Pri odstopanju na daljše ali krajše telo
 - za 2 cm je ena ocena nižja
 - za 3 cm je dve oceni nižja

ODLAKANOST:

- Napačna je prekratka, predolga, valovita ali resasta dlaka

BARVA:

- Idealna barva je temno jelenje rjava barva brez ali z rahlim dimastim nadihom na hrbtu, glavi in repu ter črna z rjavimi

ožigi po glavi, prsih, šapah, nogah in spodnji strani repa. Ožig mora biti izrazit in ostro omejen.

- Prav dobra je tudi normalna jelenje rjava barva z ali brez dimastega nadiha, nadalje temno jelenje rjava z močnim dimastim nadihom in črna z rjavimi ožigi.
- Še sprejemljiva barva je svetlo rjava z dimastim nadihom in črna s slabimi komaj vidnimi ožigi,
- Psa diskvalificirajo: čokoladna barva, mišje siva, črna brez ožiga in vse barve, ki niso značilne za pasmo.

GLAVA:

- Napačen je predolg, preširok, prekoničast ali pretop gobec in s svetlim ali pisanim smrčkom.

ZOBOVJE:

- Za ODLIČNO telesno oceno: krepko, popolno, dobro zapirajoče, škarjasto zobovje,
- Za PRAV DOBRO telesno oceno: krepko popolno, klešasto zobovje ali nedobro zapirajoče škarjasto zobovje,
- Za DOBRO telesno oceno: ne dobro zapirajoče, popolno škarjasto ali klešasto zobovje,
- Za ZADOSTNO telesno oceno: šibko ali nepolno zobovje, predsekavo, podsekavo zobovje in ostalo težko defektno zobovje.

OKO:

- Napačno je svetlo (ujedino) oko in tisto kjer je solzni kot močno razvit. Napaka je tudi odprto oko.

UHLJI:

- Napačni so kratki ali slabo priležni uhlji.

VRAT

- Napačen je močan podbradek.

OSPREDJE:

- Pleča: napaka so ohlapna pleča
- Prednje noge in šape: napaka če sprednje noge niso ravne ali če so šape odprte ali imajo dolge navzven ali navznoter obrnjene prste. Napačne so tudi zajčje šape (dva dolga srednja prsta), napačna je strma okotenost prednjih nog.

TELO:

- Prsa: napaka če prsa ne segajo do komolca, če so prsa ozka ali slabo obokana.
- Hrbet: napačen je kratek ali krapji, sedlast hrbet.
- Trebuh: napačen je viseč trebuh.
- Križ: napačen je dolg in strmo padajoč križ.
- Rep: napačen je predolg ali prekratek rep, previsoko ali prenizko nastavljen rep, pretanek ali takšen, ki ga pes nosi previsoko ali pa vije na kakršenkoli način.

OZADJE:

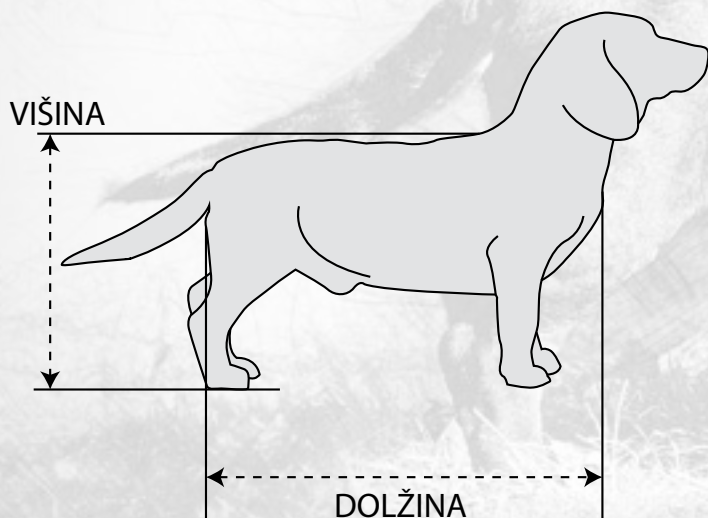
- Okotenost: napačna je strma okotenost zadnjih nog
- Zadnje noge: napačne so navzven (sodčkaste) ali navznoter (kravje) obrnjene zadnje noge, ravno tako tiste, ki so slabo mišičaste.
- Šape: isto kot pri sprednjih nogah.

MERE

PRAVILNE MERE BRAK JAZBEČARJA

Idealno razmerje

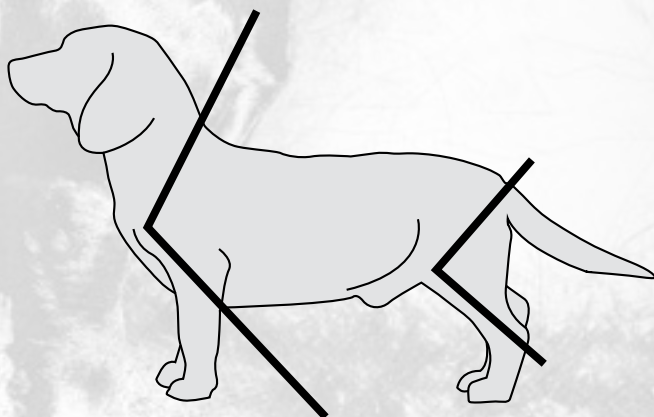
- višina-dolžina = 2:3 (38:57)
- višina 34 cm – dolžina 51 cm
- višina 35 cm – dolžina 52,5 cm
- višina 36 cm – dolžina 54 cm
- višina 37 cm – dolžina 55,5 cm
- višina 38 cm – dolžina 57 cm
- višina 39 cm – dolžina 58,5 cm
- višina 40 cm – dolžina 60 cm
- višina 41 cm – dolžina 61,5 cm
- višina 42 cm – dolžina 63 cm

MERE

PRAVILNA OKOTENOST

- spredaj 110%
- zadaj 90%

Na podlagi 70. člena Statuta Kinološke zveze Slovenije je delni zbor sodnikov Kinološke zveze Slovenije na rednem zasedanju, 09. marca 2018 sprejel:

PRAVILNIK O VZREJI BRAK JAZBEČARJEV

Pravilnik o vzreji brak jazbečarjev povzema določila Pravilnika o strokovnem delu (v nadaljevanju: PSD) KZS in je usklajen s Pravilnikom o zaščiti hišnih živali (Uradni list RS, št. 51/2009), velja pa izključno za vzrejo brak jazbečarjev.

V tem pravilniku so obravnavana poglavja s področja:

- kompetenc državne vzrejne komisije za brak jazbečarje (v nadaljevanju VK), ki zadevajo vzrejo, pravice in dolžnosti vzrediteljev, lastnikov, plemenjakov in vzrejno tetovirnih referentov,
- pogojev za pridobitev vzrejnega dovoljenja,
- pogojev paritev,
- legla.

1. člen

Za nadaljnji razplod se lahko uporabljajo izključno plemenjaki in plemenke z veljavnim vzrejnim dovoljenjem. Le tega lahko VK izda brak jazbečarjem z:

- odlično ali prav dobro telesno oceno,
- uspešno opravljenim PNZ s I. ali II. oceno,
- opravljenim vzrejnim pregledom
- opravljeno DNK analizo v skladu z veljavnimi predpisi KZS.

2. člen

Izjemoma lahko pristopijo k vzrejnemu pregledu psi in psice s telesno oceno »dobro«. V primerih, ko VK ugotovi, da so taki psi oziroma psice vzrejno zanimivi, jim lahko izda pogojno vzrejno dovoljenje za eno leglo oziroma dva skoka. Psu oziroma psici se pogojno vzrejno dovoljenje lahko podaljša, če vzreditelj z dokumentirano vlogo dokaže, da je vsaj 60% mladičev iz vsakega legla prejelo odlično ali prav dobro telesno oceno ter vsaj 50% mladičev opravilo PNZ s I. ali II.n.r.

3. člen

Opravljeni vzrejni pregled je, razen v izjemnih primerih, za plemenjake trajen in za plemenke do dopolnjene starosti 8 let.

4. člen

Vzrejna dovoljenja izdaja izključno VK za brak jazbečarje oziroma oseba, ki jo ta organ določi. Dovoljenja se izdajo na samem vzrejnem pregledu ali najkasneje v roku 30 dni. Izjemno lahko VK izda tudi izredno vzrejno dovoljenje, vendar le če sta bila pes oziroma psica uvožena iz tujine. Če pes ali psica še nista bila ocenjena v Sloveniji, ga / jo moramo pred tem oceniti v zunanosti in delu. Pri izrednem vzrejnem pregledu in ocenjevanju morata biti prisotna najmanj dva kinološka sodnika člana državne vzrejne komisije za brak jazbečarje, izprašana za ocenjevanje zunanosti in dela brak jazbečarjev. Sodnika morata predhodno za to dobiti pooblastilo VK.

5. člen

Vzrejno dovoljenje se lahko izda psom in psicam od 15 meseca dalje. Psom velja dokler so v dobri paritveni kondiciji in imajo normalen spolni nagon, psicam pa do dopolnjenega osmega leta starosti. Vzrejno dovoljenje lahko VK tudi naknadno prekliče, če ugotovi pri plemenjaku oziroma plemenki, ali pri vsaj 30% njih mladičev psihofizične anomalije.

6. člen

Pri paritvenih kombinacijah VK svetuje vzrediteljem določenega plemenjaka. Vzreditelj lahko plemenjaka tudi sam izbere, vendar mora le-ta imeti veljavno vzrejno dovoljenje in ne sme biti v sorodstvu s plemenko do vključno tretje generacije. Izjeme določa 7. člen tega pravilnika.

7. člen

Načeloma parjenje v sorodstvu ni dovoljeno. Izjemoma se dovoljuje paritev, ko sta plemenjak in plemenka v sorodstvu šele v tretjem kolenu oziroma v primerih, ko VK to izrecno dovoli in tako dovoljenje tudi utemelji.

8. člen

Zaradi osvežitve krvi pasme, so zaželeni tudi paritve domačih psic s plemenjaki v tujini. Tako paritev odobri le VK in to le pod pogojem, da je od vzreditelja predhodno prejela fotokopijo rodovnika plemenjaka in izvid o opravljeni DNK analizi ob upoštevanju 22. člena PSD KZS.

9. člen

Psico lahko parimo v razmaku 290 dni od prejšnje paritve, oziroma ji dovolimo eno leglo v koledarskem letu. Krajše obdobje med kotitvama je dovoljeno le, če so imele samice le enega ali dva mladiča.

V leglu se dovoli obdržati vse zdrave mladiče, v skladu z veljavno zakonodajo s področja, ki ga določa zakon o zaščiti hišnih živali.

10. člen

Takoj po opravljeni paritvi morata lastnika psa in psice v celoti izpolniti predpisani obrazec »PRIJAVA PARITVE« (4 izvod). Vzreditelj mora paritev prijaviti najkasneje v dvajsetih dneh po paritvi, s tem da pošlje prijavo KZS.

Obvezno mora predložiti tudi izvida o opravljeni DNK analizi za psa in psico.

11. člen

Vsako prijavo paritve, v spornih primerih pa tudi prijavo legla, pregleda in podpisuje predsednik VK oziroma oseba, ki jo VK za to pooblasti.

12. člen

Brak jazbečarji se praviloma parijo jelenje rjavi z jelenje rjavimi, črni pa s črnimi partnerji. Eventualne druge kombinacije mora odobriti VK pred paritvijo.

13. člen

Po sklepu Zbora sodnikov VI. FCI skupine leta 1990 se Westfalski brak jazbečar lahko pari s švedskim Dreverjem ali obratno. Parjenje med Westfalskin brak jazbečarjem in Dreverjen je dovoljeno le, če dovoli tako paritev nemski klub za brake, ki je pristojen za odobritev dovoljenja za izvedbo take paritve. Mladiči se vpišejo kot Westfalski brak jazbečarji. Pasmu sta namreč istovetni.

14. člen

Psica mora biti v dobri kondiciji, vzreditelj pa mora imeti za vzrejo primerno urejene prostore, kar s svojim podpisom potrди vzrejni referent matične organizacije ter ob upoštevanju 11. člena PSD.

15. člen

Vzreditelj mora poskrbeti, da so mladiči pred oddajo tetovirani, čipirani, očiščeni zajedavcev ter zaščitno cepljeni.

16. člen

Vzrejno tetovirni referent matičnega LKD si mora leglo čim prej po skotitvi ogledati, nuditi pomoč in nasvete pri vzreji, izpolnje-

vanju obrazcev, odstranjevanju slednikov. V primeru, da vzreditelj nima primernih pogojev za vzrejo ali da pri mladičih opazi netipične pasemske znake, kot tudi vsakršne vzrejne nepravilnosti, mora o tem nemudoma poročati VK.

17.č len

Pri leglih, kjer je vzrejno tetovirni referent hkrati tudi vzreditelj brak jazbečarjev, mora biti pri njihovem pregledu navzoč tudi član VK za brak jazbečarje. Prijava legla, na kateri bo ista oseba podpisana kot vzreditelj in vzrejno tetovirni referent, ne bo priznana.

18. člen

Vzrejna komisija sme izreči ukrep prepovedi vzreje le, če so podani vzrejni razlogi oziroma interesi ob upoštevanju določil PSD, ne pa tudi v primerih, ko dejanje vzreditelja (storitev ali opustitev) pomeni disciplinski prestop.

Ta pravilnik je bil sprejet in potrjen na delnem zboru sodnikov 6. FCI skupine dne 09.03.2016 in začne veljati po potrditvi KSV pri KZS od 17.05.2018.

Predsednik D.V.K. za brak jazbečarje

Janez Nahtigal l.r.

Na podlagi 70. Člena Statuta Kinološke zveze Slovenije je delni zbor sodnikov VI. FCI skupine –Brak jazbečarji Kinološke zveze Slovenije na rednem zasedanju 09. Marca 2018 sprejel:

PRAVILNIK ZA OCENJEVANJE DELA BRAK JAZBEČARJEV - Bj

(PREIZKUS NARAVNIH ZASNOV,
UPORABNOSTNE PREIZKUŠNJE IN TEKME)

I. SPLOŠNA PRAVILA

1.člen

Pravilnik za ocenjevanje dela psov brak jazbečarjev je splošni kinološki predpis, ki določa vrste tekem, preizkus naravnih zasnov (v nadaljevanju PNZ) ter uporabnostnih preizkušenj (v nadaljevanju UP), predpisuje način organizacije, vsebino po predmetih preizkušanja, način sojenja in ocenjevanja, kar je pri tej vrsti prireditev treba upoštevati.

2.člen

Organizatorji PNZ, UP in tekem, sodniški zbor in sodniki posamezniki, kakor tudi ostali sodelavci so dolžni, da se ravnavajo po tem pravilniku.

3.člen

Ocene, ki jih psi dobijo na PNZ, UP in tekmah, ki se izvajajo po tem Pravilniku, se priznavajo v vseh državah članicah Mednarodne kinološke zveze - Fédération Cynologique Internationale (v nadaljevanju FCI). Ocene, ki jih psi dobivajo na tekmah v inozemstvu, kakor tudi ocene psov, ki so v Slovenijo uvoženi iz inozemstva,

se priznajo, če so bile dosežene na prireditvah pod okriljem FCI, torej v državah članicah FCI.

4.člen

Pravilnik je veljaven kot splošni kinološki predpis na vsem ozemlju države Slovenije in je usklajen z določili Pravilnika o strokovnem delu (v nadaljevanju PSD) Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju KZS).

II. PNZ UP IN TEKME

5.člen

Tekme in UP so lahko mednarodne, državne in lokalne.

PNZ so vzrejne prireditve lokalnega značaja.

Lahko so tudi regionalne, če se tako dogovorita najmanj dve kinološki društvi in za tako prireditev pridobita dovoljenje KZS.

6.člen

Koledarski plan prireditev PNZ, UP in tekem se izdela konec vsakega koledarskega leta za prihodnje leto. Plan tekmovanj PNZ in UP mora biti objavljen v koledarju prireditev, ki ga izda Kinološka zveza Slovenije. Zato morajo prireditelji prireditev prijaviti najkasneje do 15. septembra tekočega leta za naslednje leto, oziroma z veljavnimi določili KZS.

7.člen

Prireditve PNZ, UP in tekme morajo biti javno objavljene v koledarju KZS, reviji Kinolog in glasilu Lovec. Prireditve, ki so naknadno odobrene morajo biti javno objavljene: državne 30 dni, ostale 20 dni pred dnevom izvedbe. V objavi mora biti navedena vrsta tekme, kraj in čas tekme, PNZ ali UP, ter rok za prijavo, kakor tudi vsi ostali pogoji.

8.člen

Na mednarodnih in državnih tekmah, s podelitvijo CACIT in CACT se upoštevajo veljavni predpisi FCI.

III. VODJA TEKMOVANJA

9.člen

Zaradi upoštevanja predpisov pri organizaciji vseh PNZ, UP in tekem organizator določi vodjo tekmovanja oziroma PNZ ali UP in člana kinološke organizacije, ki prireditve organizira ali kinološke organizacije, na področju katere se prireditve izvaja. Vodja tekmovanja oziroma PNZ ali UP imenuje svojega namestnika, po potrebi pa tudi pomočnike. Vodja tekmovanja predstavlja organizacijo, ki prireja tekmo oziroma PNZ ali UP. Vodja je odgovoren za celotno pripravo in izvedbo prireditve, ne odgovarja pa za strokovni del prireditve, za tega odgovarja sodniški zbor oziroma sodnik posameznik.

10.člen

Dolžnosti vodje prireditve:

- a. Za PNZ, UP in tekmo odreja teren, na katerem je naseljenost divjadi čim večja.

Teren mora biti razgiban in dovolj pregleden, tako da se z nekaj mest na terenu lahko stalno spremlja delo psa.

V dogovoru z lovsko organizacijo poskrbi, da se pred izvedbo prireditve na tem področju ne lovi.

- b. Določa zborna mesto sodnikov, vodnikov in vseh ostalih udeležencev, kakor tudi čas zбора.
- c. Izvrši žrebanje.
- d. V dogovoru s sodniško komisijo razporedi strelce in sodniške pomočnike.
- e. Pripravi mrtvo divjad in kri za preizkus po krvni sledi.
- f. Zagotovi teren za polaganje krvne sledi.

- g. Določi oznake, ki jih bodo nosili posamezni funkcionarji. Oznake morajo nošene na vidnem mestu.
- h. Objavi, v dogovoru s sodniško komisijo, trobne in druge oznake, ki se uporabljajo za izvršitev posameznih del.
- i. Zagotovi pogoje za administrativne postopke v času prireditve.
- j. Glede na vremenske razmere in ostale zahteve odredi prostor, kjer se prireditev zaključí.
- k. Skrbi za red in disciplino pri tekmovanju, odreja mesto, od koder lahko morebitni gledalci
- l. Spremljajo prireditev in določi potrebno število redarjev, ki poskrbijo, da gledalci ne motijo poteka tekmovanja.

IV. SODNIKI (KOMISIJA IN POSAMEZNIKI)

11. člen

Sodniški kolegij (komisija) oziroma sodnik – posameznik je samostojen in neodvisen organ tekmovanja oziroma PNZ ali UP v vseh strokovnih zadevah, ki jih opravlja.

12. člen

Sodnike za mednarodne tekme odreja KZS – na osnovi predloga kinološkega društva področja, na katerega ozemlju se bo tekma izvedla, oziroma društva, ki je neposredni organizator tekme. Za ostale tekme PNZ in UP KZS lahko to svojo pravico prenese na državno vzrejno komisijo za brak jazbečarje.

13. člen

Sodniška komisija je sestavljena iz treh za delo brak jazbečarjev usposobljenih sodnikov, enega od teh se določi za predsednika te komisije. Samo v izrednih primerih je en član te komisije lahko sodniški pripravnik za delo brak jazbečarjev.

14. člen

Sodnik posameznik preizkuša prirojene lastnosti brak jazbečarjev vsakem psu posamično kar pomeni, da je v času preizkusa v lovišču spuščen le en brak jazbečar, ki ga sodnik preizkuša, ostali psi pa so na povodcu. Svoje odločitve sprejema samostojno, na osnovi svojega sodniškega prepričanja. Njegovim odločitvam se ne oporeka, skladno s členom št. 17. tega pravilnika.

V kolikor na enem PNZ sodeluje večje število psov in se mora zato angažirati več sodnikov posameznikov, so le ti dolžni, da ponotijo svoje kriterije in sodelujejo pri urejanju rezultatov PNZ, v smislu člena 18. tega pravilnika.

15. člen

Sodniški pripravniki so istočasno pomočniki sodnikov in morajo o svojih zapažanjih točno poročati sodnikom.

16. člen

Sodniški pripravniki za delo, samostojno spremljajo delo psov in izpolnijo ocenjevalni list za vsakega psa, katerega po zaključku predajo v pregled sodniški komisiji. Komisija oceni delo vsakega pripravnika in oceni uspešnost stažiranja. V skladu s PSD KZS, komisija izda vsakemu pripravniku potrdilo o stažiranju, v katerem je navedena tudi ocena njegovega dela. Podatki o pripravnikih in njihovo uspešnost se vpiše v končno poročilo o tekmi.

17. člen

Vsak sodnik samostojno, objektivno in nepristransko ocenjuje delo vsakega psa posebej – glede na prikazano delo psov.

18. člen

Sodniški zbor pred PNZ, UP in tekmo na skupnem sestanku z vodjem tekme, pomočniki in pripravniki, uskladi kriterije ocenjevanja, ki so odvisni od specifičnosti lovišča.

V. ZNAČAJ TEKMOVANJA

19.člen

Po vsebini in namenu obstajajo tri vrste tekmovanj:

13. PNZ,
14. Lokalne uporabnostne tekme,
15. Državne tekme.

PNZ, lokalna, državna tekmovanja so tekme posameznikov, razen v primeru, če organizator določi tudi ekipna tekmovanja.

20.člen

Na PNZ sodelujejo mladi psi, ki morajo biti stari nad devet mesecev. Pse, starejše od 24 mesecev se na PNZ ocenjuje strožje.

21.člen

Uporabnostne tekme so namenjene starejšim psom, ki so predhodno že opravili PNZ in so v posameznih disciplinah že šolani, zato se na tekmi ocenjujejo naravne zasnove psa in stopnja šolanja.

22.člen

Tekme so prireditve, na katerih sodelujejo psi, ki imajo opravljen PNZ. Na tekmah se preizkuša lovske lastnosti in stopnjo pripravljenosti – priučenosti za lov.

VI. POGOJI SODELOVANJA

23.člen

- Vodnik mora na PNZ, UP in tekmo prinesiti rodovnik psa in druga v razpisu zahtevana potrdila.
- Obvezno tudi potrdilo o cepljenju proti steklini (Potni list za živali)
- Vrstni red se določi pred prireditvijo na osnovi žrebanja.
- Vsak pes, ki sodeluje na tekmi, mora biti predhodno telesno ocenjen, ocena mora biti najmanj – dobro.

24.člen

Psi, ki kažejo znake bolezni ali psice, ki se gonijo, se ne smejo pristopiti na PNZ, UP, tekmo ali šampionat.

25.člen

Lastnik prijavljenega psa, mora biti član kinološke organizacije članice KZS ali član kinološke organizacije v inozemstvu pod okriljem FCI.

26.člen

Prijavo na PNZ ni obvezno posredovati prireditelju, v kolikor to ni v razpisu posebej navedeno. Prijave za UP, tekme in šampionate pa so obvezne in morajo biti dostavljene v razpisnem roku z vsemi podatki o psu, ki so določeni v prijavnici.

VII. VSEBINA TEKMOVANJ

27.člen

Preizkus prirojjenih zasnov brak jazbečarjev je vzrejna prireditev lokalnega ali regionalnega značaja, rezultati teh PNZ pa se upoštevajo pri selekciji oziroma izbiranju za lov primernih samcev in samic za paritve.

28.člen

Na PNZ so obvezne sledeče discipline:

1. iskanje,
2. gonja,
3. glas,
4. kvaliteta voha (nos),
5. obnašanje pri strelu (streloplahost),
6. poslušnost (vodljivost).

29. člen

Ocenjevanje se izvaja po navodilih opisanih v poglavju VIII - Način ocenjevanja.

30. člen

V enem dnevu lahko sodnik posameznik oceni (preizkusi) največ do 8 psov, na lokalnih, državnih in mednarodnih preizkušnjah pa največ 4 pse.

31. člen

Pozitivno oceno dobi vsak pes, ki je zbral skupno (vsota točk posameznih ocen)

- najmanj 36 točk, s tem da posamezna ocena ne sme biti nižja od 1.

32. člen

Opravljen preizkus naravnih zasnov se vpiše v rodovnik * Opravil PNZ *.

Ob tem mora biti obvezno vpisan kraj in datum opravljanja PNZ, ime in priimek sodnika.

Psom, ki so osvojili 36 točk, se v rodovnik vpiše * Opravil PNZ in nagradni razred * pod pogojem, da v nobenem od posameznih ocenjevanj ocena ni bila nižja kot 1. V primeru, da pes preizkusa ni opravil pozitivno, se v rodovnik ocene ne vpisuje, ker ima pes pravico, da ponavlja preizkus vsakih 20 dni, vendar pa se ocenjevalni list z negativno oceno poseduje VK.

33. člen

Psi, ki imajo pravico do opravljanja PNZ lahko ta PNZ opravljajo največ trikrat.

34. člen

Tekmovanje vsebuje discipline preskušanja. Rezultati, ki jih pes doseže pri preskusu odredajo njegov uspeh in mesto na listi ocenjevanj. V kolikor se zgodi, da imata dva psa enak rezultat ima prednost pes, ki ima boljšo telesno oceno. Če so vse te ocene enake ima prednost mlajši pes.

35. člen

Razvrščanje nalog v kategorije (prva in druga kategorija), se lahko spreminja glede na specifičnost lovnega področja s katerega prihajajo na UP ali tekmo prijavljeni brak jazbečarji.

Na PNZ UP in tekmah so obvezne sledeče naloge:

1. Iskanje
2. Gonja
3. Nos
4. Glas
5. Splošna vodljivost
6. Streloplachost
7. Odložitev s strelomirnostjo
8. Krvna sled
9. Obnašanje pri mrtvi divjadi
10. Ugotavljanje značaja psa

36. člen

Na državnih in lokalnih tekmah in UP so discipline Krvna sled, Obnašanje pri mrtvi divjadi, Ugotavljanje značaja psa obvezne.

37. člen

Pokalna tekma, državna tekma ali šampionat je tekmovanje ekip kot so dvoboj, troboj itd. med vodniki - društvi ali regijami. Zmagovalec je tista ekipa, ki zbere z določenim številom psov največ točk.

38. člen

Število članov oziroma psov v ekipi določi organizator predhodno v razpisnih pogojih oziroma pred objavo tekmovanja.

VIII. NAČIN OCENJEVANJA

39. člen

Vsak pes se ocenjuje posamično v vseh disciplinah razen strelomirnosti, ki se lahko oceni skupinsko.

40. člen

Za vse discipline se podeljujejo sledeče ocene:

- 4 – odlično
- 3 – prav dobro
- 2 – dobro
- 1 – zadostno
- 0 – nezadostno

Pozitivne ocene so od 4 do 1.

Pri ocenjevanju se lahko uporabi tudi polovična ocena.

I. Ocenjevanje gonje na tekmi:

Gonja zajca ali lisice:

Ocene:

- 4 – (gonja nad 25 minut)
- 3 – (gonja nad 20 minut)
- 2 – (gonja nad 15 minut)
- 1 – (gonja nad 10 minut)

II. Ocenjevanje gonje na PNZ:

Gonja zajca ali lisice:

Ocene:

- 4 – (gonja nad 15 minut)
- 3 – (gonja nad 10 minut)
- 2 – (gonja nad 5 minut)
- 1 – (gonja nad 3 minut)

Pse, ki niso sledoglasni, so kresači in streloplahi, se diskvalificira, prav tako se jim ne dovoljuje paritve. Če je pes moten pri posameznem predmetu, se mu omogoči popravek, prav tako psu, ki ni prišel v predpisanem času 30 minut na divjad.

41. člen

Z ozirom, da na delo brak jazbečarjev vpliva tudi vreme, sestava terena, število divjadi itd., lahko zbor sodnikov skrajša čas gonje ali podaljša čas za iskanje. Te spremembe se lahko upoštevajo za pse, ki delajo v neprimernih pogojih: slana, zmrzline, neugodni vetrovi, itd.

42. člen

Po zaključku dela se zbere zbor sodnikov in se dokončno ugotovi čas gonje za vsakega psa, če se ugotovi, da sodnik ni slišal ves čas gonje in to lahko potrdi drugi sodnik, pripravnik ali pomočniki. Vsi psi v enem razredu se razvrščajo v I/A, B itd. po številu točk, telesni oceni, starosti in spolu.

43. člen

V rodovnik se vpisujejo samo ocene in nagradni razred, brez uvrstitve.

44. člen

Dosežene ocene se vpisujejo v rodovnik, ocenjevalni listi in poročilo pa se dostavi državni vzrejni komisiji za brak jazbečarje, Kinološki zvezi Slovenije, državni vzrejni komisiji za barvarje, Lovsko kinološkemu društvu – organizatorju prireditve in vodnikom, ki so sodelovali na prireditvi.

45. člen

PNZ se prav tako vpiše v rodovnik, strokovne listine pa dostavi VK Bj in KZS.

46. člen

Poročilo vodje prireditve zajema poleg splošnih podatkov o poteku prireditve tudi število psov, sestavo sodniškega zbora in pripravnikov.

47. člen

Poročilo sodnikov mora biti dostavljeno z vsemi strokovnimi listinami v osmih dneh VK za Bj in KZS.

IX. NAGRADE IN NAZIVI

48. člen

Prireditelj lahko na PNZ, UP in tekmah podeli nagrade v obliki diplom, medalj in pokalov za najboljše uvrščene pse in psice, ki so bili pozitivno ocenjeni.

49. člen

Na državnih tekmah se podeljuje naziv Kandidata za prvaštvo Slovenije v delu (CACT) pri doseženem I nagradnem razredu.

50. člen

Na mednarodnih tekmah in šampionatih se podeljuje naziv mednarodno prvaštvo v delu (CACIT) pri doseženem I nagradnem razredu.

51. člen

Da bo pes priznan za prvaka v delu z nazivom državni prvak, mora imeti telesno oceno najmanj prav dobro (4).

52. člen

Nazive prvaka vpisuje v rodovnik pisarna KZS.

DVK Brak jazbečarjev

Janez Nahtigal

OCENJEVANJE DELA BRAK JAZBEČARJEV

1. ISKANJE

Brak jazbečar mora pri iskanju pokazati, da išče natančno, tako, da dobi sodnik vtis, da na prostoru, ki ga je pes preiskal, ni divjadi. Prav tako ne sme iskati samo po planem, temveč mora tudi v grmovje in goščavo. Čim bolj natančno pes išče, bolj ko ga zanima trnje in goščava, več velja njegovo delo. Dobro iskanje je lahko samo z nizkim nosom. Pes se ne sme držati preblizu vodnika, prav tako pa se od vodnika ne sme preveč oddaljiti. Vodnik naj bi ga v vsakem trenutku lahko odpoklical. Če v določenem času pes ne najde divjadi, se mora vrniti k vodniku, da se lahko prestavita na drugi teren. V kolikor pes v določenem času (30 minut) ne najde divjadi, se mu da možnost poprave potem, ko so ostali psi že opravili delo. Ko pes išče, ocenjujemo tudi njegovo poštenost. Pošten je tisti pes, ki se oglasi šele takrat, ko dvigne divjad. Le tak pes je popolnoma pošten. Nekateri psi se oglašajo tik preden dvignejo, to imenujemo napoved – aviso. Pes čuti, da je divjad blizu, samo skočiti noče. Nekateri imajo napoved za odliko, češ da se lahko pripravijo, ko slišijo, da pes napoveduje, vendar tak pes ni prav pošten. Pozitivno ne more biti ocenjen pes lažnivec, to je pes, ki se oglašja na starih sledovih, zlasti nočnih. To je grda lastnost. So tudi psi, ki gonijo tiho. Taki psi ne lovijo za lovca, temveč zase. Lažnivci in tihi psi imajo napako, ki se rada podeduje. Na preizkušnjah naravnih zasnov in tekmah se diskvalificirajo.

2. GONJA

Ko pes dvigne divjad naj bo gonja tekoča. Čim manj se psu zati-ka, toliko več velja. Če pes ne goni tekoče, je to dokaz, da nima dobrega nosu. Izjema je le pri mlademu zajcu, ki ga tudi najboljši brak jazbečar ne pripravi do tega, da bi dobro tekkel. Seveda je gonja zelo odvisna od vremena in zemljišča. Pravilno je, da pes sledi

divjad natančno po sledi, ne da bi sekal kljuke ali prestrezal. Psi, ki hitro gonijo, to se pravi, ki z brezglavo naglico drvijo po sledi, ne morejo divjadi tako zanesljivo držati, kot psi, ki gonijo počasi. Brak jazbečar mora obvezno goniti z nizkim nosom. Čas gonje se šteje od trenutka, ko pes divjad dvigne in jo goni do zadnjega glasu na sledi. Čas, ki ga pes potrebuje, da se po gonji vrne k vodniku, ne štejemo v gonjo. Tudi napoved, to je javljanje psa, da je na svežem sledu in da bo kmalu dvignil, ne štejemo v čas gonje. V čas gonje pa se šteje, če pes sled izgubi in isti sled ponovno prime in goni divjad dalje. Upošteva pa se to kot slabo pri oceni načina gonje in nosu. Pes se mora oglasiti v 5 minutah, sicer se smatra, da je divjad izgubil.

3. NOS

Šele potem, ko smo videli celotno delo psa, si lahko ustvarimo vsaj približno sodbo o tem, kakšen nos ima. Dober nos je sicer pri psu prirojena lastnost, vendar je v veliki meri odvisno od vaje in prakse. Nos pravilno ocenimo le tako, da upoštevamo celotno delo psa: kako je iskal, kdaj je dvignil, koliko časa in kako je gonil, kako je razvozlal kljuke, kako je delal na krvni sledi. Pri oceni nosu je treba upoštevati vreme. V suhem vremenu, posebno v vročini, mrazu ali zmrzlini, nos kaj rad odpove. Tudi burja psa ovira, dež in sneg pa manj. Sicer pa je znano, da pride dan, ko psi ne morejo goniti, čeprav vsi zunanji znaki kažejo, da bi morala biti gonja lahka. Zavedati se moramo, da dobra gonja ne leži samo v nosu, temveč tudi v zraku. Vedno moramo upoštevati tudi sestavo tal in teren. Odlične ocene nosu ne more dobiti pes, če v iskanju, času gonje ali v izdelovanju krvne sledi, ni dobil ocene najmanj prav dobro.

4. GLAS

Brak jazbečar naj goni čim bolj tekoče. Nekateri psi gonijo sunkovito, drugi v presledkih, kar ni tako prijetno za lovčevu uho, kakor prelivajoča, tekoča gonja. Tudi višina glasu je važna. Hripav glas ni tako zaželen, kakor čisti glas. Dalj se sliši visok glas, zato pa

globok glas prijetneje zveni. Sodnik ocenjuje zvonkost, višino in barvo glasu.

5. SPLOŠNA VODLJIVOST

Poslušnost se ocenjuje pri psu ves čas poteka preizkušnje.

1. Če je pes vodljiv brez povodca, mora spremljati vodnika s plečatom tik ob vodnikovi levi nogi, oziroma se na kritičnih mestih prilagajati terenu. Ko se vodnik ustavi, mora pes sesti.
2. Vodljivost na povodcu se ocenjuje oziroma preizkuša na isti dolžini na poraslem terenu. Pes mora spremljati vodnika ob levi nogi in se ne sme s povodcem zapletati ob grmovje. Ko se vodnik ustavi, se mora pes takoj usesti. Poslušen je pes, ki se v vsaki situaciji na klic vrne k vodniku.

6. STRELOPLAHOST

Streloplahost ocenjujemo v rubriki 6. v tabeli Discipline za PNZ. To disciplino preizkušamo na mladih psih. Vodnik ima psa na jermenu poleg sebe. Sodnik ocenjuje obnašanje psa po oddanem strelu. Pes se mora obnašati normalno, se ne sme trgati ali pa stiskati k nogi vodnika, skratka ne sme pokazati straha pred strelom.

7. ODLOŽITEV S STRELOMIRNOSTJO

Strelomirnost se ocenjuje na UP in tekmah za starejše pse:

1. Prosto odložljiv pes se ocenjuje v rubriki 7 pod A. Psa mora vodnik odložiti na določeno mesto z enkratnim tihim poveljem. Ne sme imeti na sebi ovratnice in ne ob sebi drugih predmetov. Na tekmah morajo biti psi odloženi 5 minut pred strelom in morajo na mestu ostati tudi še 5 minut po strelu.

2. V rubriki 7 pod B ocenjujemo psa, ko ga vodnik odloži privezanega.
3. Odložitev s strelomirnostjo se ocenjuje pri ocenjevanju dela po krvni sledi.
4. Po odložitvi se mora vodnik umakniti iz vidnega polja psa in na dani znak sodnika odda strel s puško. Pes mora mirno in tiho obležati ali vsaj obsedeti na odkazanem mestu. Glasni in večkratni ukazi vodnika ter vsako premikanje psa z mesta ali cviljenje, psu zmanjšuje oceno. V primerih, kadar pes zapusti mesto, se skuša strgati s povodca, ali začne lajati, mora prejeti v tej disciplini oceno 0, vendar pa zato ni diskvalificiran.

7. KRVNA SLED

Umetna krvna sled se polaga s svežo krvjo parkljaste divjadi. Sled mora biti v trenutku, ko jo začne pes izdelovati, stara vsaj 12 ur.

Dolžina umetne sledi naj bo med 600 do 700 koraki, zanjo pa se lahko porabi največ 2,5 dcl sveže krvi. Sled naj bo položena s krvjo tiste vrste divjadi, ki je položena na koncu sledi.

Sled mora biti položena s kapljanjem ob izključni uporabi krvi in svežega parklja divjadi, pritrjenega na slednem čevlju. Kri in parkelj (spodnji del noge) naj bosta po možnosti odvzeta kosu divjadi, ki leži položena na koncu sledi. V primerni razdalji od nastrela mora vodnik najprej odložiti psa in si nastrel ogledati. Med sledenjem je dolžan sodnika opozoriti na vsako kapljo krvi, ki jo je opazil. Vodniku je tudi dovoljeno, da med sledenjem psa ustavi, če opazi, da je odšel s sledi in ga odpelje nazaj na sled. Vendar vodnikovo popravljanje psu znižuje oceno. Pes mora po sledi delati mirno, čim bolj natančno in z nizkim nosom. Zelo pohvalno je, če pes med sledenjem pokaže vodniku vsako kri, dlako ali druge oznake iz katerih je sklepati, da je na pravi sledi. V primeru, ko pes zaide več kot 50 metrov s sledi, se v sledenje vplete sodnik in vodniku pokaže, kje sled poteka. Vsak sodnikov popravek zniža

za eno oceno končni rezultat v tej disciplini. Sodnik lahko intervenira dvakrat, pri tretji popravki je že diskvalifikacija. Površno, vihravo delo, slabo držanje sledi še dodatno znižuje oceno v delu po krvni sledi.

8. OBNAŠANJE PRI MRTVI DIVJADI

V tej disciplini se preizkuša poštenost psa do plena – ali pes pokaže ali oblaja mrtvo divjad. Za ocenjevanje te discipline, približno 70 korakov pred koncem sledi (položene divjadi), sodnik vodniku ukaže psa spustiti z jermena, da pes zadnji del sledi samostojno izdela. Vodnik in sodnik čakata na mestu in skrita opazujeta vedenje psa ob mrtvi divjadi.

Pokazač se zadržuje ob mrtvi divjadi največ 10 minut, nakar se mora vrniti k vodniku, ga z značilnim obnašanjem opozoriti, da je divjad našel, ter ga voditi do divjadi. Maksimalno oceno lahko doseže pes, ki se je takoj po najdbi mrtve divjadi vrnil k vodniku in ga počasi neprivezan pripelje do plena.

Oblajač se mora po največ 10 minutah oglasiti pri plenu in vzdržno lajati (klicati vodnika) vsaj 5 minut. Po preteku tega časa se mu vodnik in sodnik lahko približata.

Pes, ki divjad ne pokaže ali oblaja preizkušnje ni opravil.

Na podlagi 70. člena Statuta Kinološke zveze Slovenije je skupni zbor sodnikov lovske smeri Kinološke zveze Slovenije na rednem zasedanju, 17. februar 2018 sprejel:

PRAVILNIK

O DELU PSOV GLASNE GONJE

NA DIVJEGA PRAŠIČA V OBORI

I. SPLOŠNA DOLOČILA

1. člen

Določila tega pravilnika veljajo za preizkušanje lovske uporabnosti in vrednosti lovskih psov, glasne gonje na divjega prašiča za področje Republike Slovenije.

Po tem pravilniku se preizkušajo psi:

- III. skupine, 2. sekcij;
- IV. skupine;
- VI. skupine, 1. in 3. sekcije;
- VIII. skupine, 2. sekcije.

Iz zgoraj navedenih skupin, lahko sodelujejo vsi psi, ki po FCI pravilih opravljajo preizkus v delu.

II STROKOVNI DEL

VRSTE IZPITOV OZ. PREIZKUŠENJ

2. člen

Na preizkušnjah v delu na divjega prašiča se preizkuša delo na divjega prašiča v obori. Preizkušnje v delu na divjega prašiča so lahko:

- lokalne in
- državne.

VODJA PREIZKUŠNJE

3. člen

Organizator preizkušnje dela psov na divjega prašiča v obori določi vodjo preizkušnje, njegove pomočnike in uradne strelce. Vodja preizkušnje mora biti izkušen vodnik. Organizator skupaj z vodjo preizkušnje nosi vso odgovornost za pravilen potek preizkušnje. Vodja preizkušnje podpiše končno poročilo o prireditvi. Na državni preizkušnji delegat KZS sprejema morebitne ugovore in pritožbe, na lokalni pa vodja prireditve.

KINOLOŠKI SODNIKI

4. člen

Na preizkušnjah dela psov na divjega prašiča v obori lahko sodi kinološki sodnik, ki je poleg opravljenega izpita za sodnika za delo lovskih pasem psov sodeloval še:

- vsaj dvakrat kot vodnik, ali vsaj enkrat kot vodja prireditve, ali vsaj enkrat kot delegat KZS na preizkušnjah dela psov na divjega prašiča v obori in enkrat stažiral pod mentorstvom sodnika za sojenje te vrste dela ali
- sodnik, ki je na preizkušnji dela psov na divjega prašiča v obori stažiral vsaj dvakrat na državni ali lokalni preizkušnji pod mentorstvom sodnika za sojenje te vrste dela.

Prijava na stažiranje velja enako kot za pripravnika za kinološkega sodnika.

Ko sodnik Komisiji za izobraževanje predloži dokazila, da izpolnjuje zgornje pogoje za sodnika za delo psov na divjega prašiča v obori, mu le ta v seznam sodnikov vpiše to vrsto dela.

5. člen

Delo psov na preizkušnjah na divjega prašiča v obori ocenjujeta dva sodnika, ne glede na značaj prireditve. Na preizkušnjah se lahko oceni največ 30 psov v enem dnevu, na razširjenih preizkušnjah pa 20 psov v enem dnevu.

Na razširjenih preizkušnjah delo na krvni sledi ocenjuje sodnik z opravljenim izpitom za delo psov na krvnem sledu.

6. člen

Organizator preizkušnje je dolžan sodnikom povrniti stroške, kakor nadomestilo za njihovo delo. V stroške se štejejo:

- a) stroški prevoza,
- b) nočitve,
- c) dnevnice in
- d) strokovno delo sodnikov po ceniku KZS.

Sodniku ni dovoljeno sodelovati na prireditvi brez da se mu poravnava stroške.

7. člen

Sodnik ne sme ocenjevati:

- pse v njegovem lastništvu
- pse, ki so se v zadnjih treh mesecih nahajali v njegovem lastništvu
- pse iz njegove psarne, kateri niso v njegovem lastništvu najmanj leto dni

SODNIŠKI PRIPRAVNIKI ZA DELO

8. člen

Sodniški pripravnik za delo stažira na preizkušnjah po predhodni pisni odobritvi organizatorja prireditve – vodje prireditve. Pripravnik se mora za stažiranje pisno prijaviti organizatorju prireditve 14 dni pred prireditvijo.

Pripravnik ne sme v času preizkušnje in po njej komentirati preizkušnje ter dodeljenih ocen na preizkušnji.

Pripravnik nima pravice dajati navodil vodnikom, razen če kateri od sodnikov to od njega zahteva.

Pripravnik mora priti na preizkušnjo ob uri, ki je določena v raz-

pisu ter biti na preizkušnji do zaključka, ko lokalno preizkušnjo zaključi vodja prireditve, državno pa delegat KZS. Na preizkušnji stažira samo pri enem sodniku ter mora samostojno oceniti vse pse, ki jih oceni sodnik, pri katerem stažira. Če ne upošteva zgoraj določena pravila, se mu stažiranje ne prizna.

VARNOSTNE ODREDBE oz. ZAGOTOVILA

9. člen

Organizator je dolžan zagotoviti dva spretna in pogumna (zanesljiva) manipulanta za delo z divjim prašičem. Imeti morata lesene rogovile - palice dolžine približno 1m, da na zahtevo sodnika ločita divjega prašiča od psa, ter omogočita vodniku ločitev psa od divjega prašiča.

10. člen

Na vseh preizkušnjah v delu psov na divjega prašiča v obori je lahko v zgornjem nadstropju preže največ šest oseb (trije sodniki, dva sodniška pripravnik in delegat), v spodnjem nadstropju pa vodja preizkušnje, vodnik psa in dva manipulanta. Ostalim osebam prisotnost na preži ni dovoljena. Sodnik lahko prekine preizkušnjo, če udeleženci kljub opozorilu ne upoštevajo določilo tega člena.

OCENJEVANJE

11. člen

Doseženi rezultati se ocenjujejo s sledečimi ocenami:

- 5=ODLIČEN,
- 4= PRAV DOBER,
- 3=DOBER,
- 2=ZADOSTEN,
- 1=NEZADOSTEN.

Z množenjem ocene s predvidenim faktorjem se pridobi vrednost rezultata posamezne discipline in s seštevanjem rezultata disciplin končno število doseženih točk.

12. člen

Sodniki so dolžni:

- vestno in realno v skladu s tem pravilnikom ocenjevati,
- medsebojno usklajevati ocene vsake discipline,
- se korektno obnašati do tekmovalcev in
- ne dovoljevati razprav o ocenjevanju in ocenah.

13. člen

Za državno preizkušnjo organizator pripravi ocenjevalne liste za vse udeležence preizkušnje v treh izvodih, v katere sodniki vpišejo ocene ter končni rezultat. Ocenjevalni list podpišejo vsi sodniki in vodja preizkušnje.

Sodniki morajo takoj po posamezni disciplini ustno seznaniti vodnike z doseženo oceno za vsako disciplino in razlogi za določitev ocene. Tekmovalec nima pravice do ugovora na podano oceno.

14. člen

Glede na osvojeno število točk se psom podeljujejo nagradni razredi (I., II., III.), nagrade in candidature. V primeru večjega števila psov, uvrščenih v isti nagradni razred, se končno razvrstitev določi na podlagi starosti v korist mlajšega psa, nato če gre za isto starost prednost psice pred psom in če gre za isti spol in isto starost pa iz discipline vztrajnost pri delu na divjega prašiča.

PREDMETI oz. DISCIPLINE NA PREIZKUŠNJI IN FAKTORJI

15. člen

Preizkušanje dela psov v obori traja do 15 minut, razen če se sodniki ne odločijo drugače (izredna ostrost, nezanimanje psa, ne preiskovanje terena ali če se pes ne oddaljuje od vodnika). Pes, ki ne najde divjega prašiča v roku 5 minut je diskvalificiran.

Zap. št.	PREDMET		FAKTOR
1.	STRELOMIRNOST	PRIVEZAN	2
		PROSTO	4
2.	NAČIN ISKANJA IN PREISKOVANJA TERENA		8
3.	KAKOVOST VOHA-NOSU		8
4.	GLAS PRI OBLAJAVANJU DIVJEGA PRAŠIČA NA MESTU		4
5.	OSTROST NA DIVJEGA PRAŠIČA		6
6.	VZTRAJNOST NAPADANJA DIVJEGA PRAŠIČA		8
7.	GLAS MED GONJO	SLEDOGLASEN	4
		VIDOGLASEN	2
8.	POSLUŠNOST IN VODLJIVOST		2

Vse discipline se ocenjujejo z ocenami od 1 do 5, z možnostjo polovične ocene. Ocene se pomnoži z faktorjem posamezne discipline. Seštevek točk posameznih disciplin daje skupno število točk, ki jih je pes dosegel. Nagradni razredi se podeljujejo:

A. DELO V OBORI:

- I. NAGRADNI RAZRED: 171-220 TOČK
- II. NAGRADNI RAZRED: 131-170 TOČK
- III. NAGRADNI RAZRED: 80-130 TOČK

PRITOŽBA

16. člen

Sodnikove ocene iz vseh disciplin so dokončne in na njih pritožba ni mogoča.

Pritožbe se lahko podajo na formalno napako sodnika ali organizatorja, v času trajanja prireditve, vendar najkasneje v roku pol ure po zaključku zadnjega ocenjenega psa. Pritožba se poda pisno delegatu KZS in plača kavcija, ki jo določi organizator. Delegat KZS-a skupaj s prizadetim takoj reši pritožbo in jo razglasi.

Odločitev delegata KZS o pritožbi je dokončna.

Kavcija se vrne v primeru utemeljene pritožbe, v primeru neutemeljene pritožbe pa kavcija pripada organizatorju.

17.člen

Možne rešitve pritožbe so lahko:

- razveljavitev rezultata preizkušnje ali
- ponavljanje posameznih disciplin preizkušnje ali
- zavrnitev pritožbe.

KONČNE DOLOČBE

18. člen

Ta pravilnik se lahko uporablja skladno s pravilniki o delu brak jazbečarjev in goničev, ter ostalimi FCI pravilniki za ocenjevanja dela lovskih psov navedenimi v 1.členu. Uporablja se tako za ocenjevanja psov v lovnih oborah v Sloveniji kot tudi v tekmovalnih oborah v tujini.

TEKMOVANJE PSOV GLASNE GONJE V DELU NA DIVJEGA PRAŠIČA

OCENJEVALNI LIST

Prireditelj:		št. žreba:	
Naziv prireditve:			
Kraj:		dne:	
Ime psa:		poležen:	spol: M. Ž
Vpis v SLR:		pasma	
Lastnik:			

	DISCIPLINE		FAKTOR	OCE- NA	I.	II.	III	OPOM- BA
1	STRELO- MIRNOST	PRIVEZAN	2					
		PROSTO	4					
2	NAČIN ISKANJA IN PREISKAVA TERENA		8					
3	KVALITETA VOHA - NOSU		8					
4	GLAS OB OBLAJEVANJU DIVJEGA PRAŠIČA NA MESTU		4					
5	OSTROST NA DIVJEGA PRAŠIČA		6					
6	VZTRAJNOST NAPADANJA NA DIVJEGA PRAŠIČA		8					
7	GLAS MED GONJO	SLE- DOGLASEN	4					
		VI- DOGLASEN	2					
8	POSLUŠNOST IN VODLJIVOST		2					
			SKUPAJ					
			RAZRED					

VODJA PRIREDITVE:

Sodnik

Naziv:

NAVODILA

ZA OCENJEVANJE DELA PSOV GLASNE GONJE NA DIVJEGA PRAŠIČA V OBORI

STRELOMIRNOST

Prosto odložen ali privezan pes, kateri po strelu (v oddaljenosti 30-50 m od psov, ki se preizkušajo) ostane miren ali z zanimanjem spremlja streljanje, se oceni z maksimalnim številom točk glede na pravilnik, ocena se vpiše v primerno rubriko (prosto ali privezan). Vsako odstopanje od zgoraj navedenega idealnega obnašanja zmanjšuje oceno, sorazmerno s težo odstopanja. Pes, ki poskuša ob strelu v begu zapustiti prostor in cvili oz. se drugače obnaša, se oceni z oceno 1 in se izključi iz nadaljnjega tekmovanja (pes se tudi izločitev iz vzreje).

NAČIN ISKANJA IN PREISKOVANJA TERENA

Vodnik s psom na povodcu pristopi do preže, sodnikom predstavi sebe in psa, ter na znak sodnika sprči (odveže, spusti) psa. Vodniku se je dovoljeno odmakniti od preže približno 10 m v katerikoli smeri od štirih presek in vzpodbujati psa s glasom, v trenutku spuščanja psa. Po tem se vodnik vzpne na prvo nadstropje preže in nima več kontakta s psom. Od psa se zahteva, da po sprčanju temperamentno, v skladu z načinom značilnim za pasmo ali v individualnem slogu, z visokim ali nizkim nosom zazna in prime sled, razlikujoč stare sledi od svežih, katere strastno prime in jim sledi do najdbe divjega prašiča. Vsako odstopanje od zgoraj navedenega idealnega obnašanja zmanjšuje oceno, sorazmerno s težo odstopanja. Pes, ki divjega prašiča ne najde v prvih 5 minutah ali preneha s preiskovanjem terena in se trikrat vrne k vodniku, ter noče ponovno preiskovati terena, se oceni z oceno 1 in

se izključi iz nadaljnega tekmovanja. Na preizkušnjah lokalnega značaja, lahko sodniki ob predhodnem dogovoru čas iskanja podaljšajo do 10 minut.

KAKOVOST NOSU

Kakovost (voha) nosu se ocenjuje vzporedno s predhodno disciplino, da bi bilo iskanje hitrejše in bolj natančno. Hitro in natančno najdbo divjega prašiča omogoča le visokokakovosten nos in voh. Pes, ki takoj prime najbolj svežo sled in jo sigurno izdela do divjega prašiča (brez izgubljanja sledi in prehajanja na starejše sledi), dobi najvišjo oceno, ne glede na čas, v katerem je divjega prašiča našel (vendar v okviru prvih 5 minut). Vsako odstopanje od zgoraj navedenega idealnega obnašanja zmanjšuje oceno, sorazmerno s težo odstopanja.

GLAS PRI OBLAJAVANJU DIVJEGA PRAŠIČA NA MESTU

Ko pes najde divjega prašiča, ga mora na mestu glasno obljati. Glas pri obljajevanju mora biti intenziven in zvoneč, oziroma prodoren. Na glas pri obljajevanju lahko vpliva položaj divjega prašiča, če prašič stoji in se brani ali pa leži, kakor tudi kje se prašič nahaja, torej je v gosti podrasti, ali je v bolj redko poraščenem delu obore. Pes z intenzivnim in prodornim glasom tekom celotnega nastopa dobi največje število točk. Vsako odstopanje od zgoraj navedenega idealnega obnašanja zmanjšuje oceno, sorazmerno s težo odstopanja. Pes, ki renči in ne daje glasu se oceni z oceno 1 in se izključi iz nadaljnega tekmovanja.

OSTROST NA DIVJEGA PRAŠIČA

Ostrost psa na divjega prašiča je pomembna vrlina poleg dobrega voha, kakovostnega glasu in vztrajnosti pri delu. Pri predmetu "ostrost" je potrebno oceniti ostrost, vztrajnost in previdnost v primerjavi s preostrim in neprevidnim psom, kateri brezglavo napada, saj se taki psi najpogosteje poškodujejo pri lovu. Pes ki ostro, previdno in s ponavljajočimi napadi z zadnje strani spravi

prašiča v gibanje se oceni z najvišjo oceno. Vsako odstopanje od zgoraj navedenega idealnega obnašanja zmanjšuje oceno, sorazmerno s težo odstopanja.

VZTRAJNOST PRI "NAPADANJU" NA DIVJEGA PRAŠIČA

Pri ocenjevanju vztrajnosti je potrebno biti pozoren na intenzivnost lajanja in prekinitve pri oblajevanju. Pes ki intenzivno laja brez prekinitev se ocenjuje z oceno odlično (5), ena prekinitve zmanjšuje oceno na prav dobro (4), dve prekinitvi pa na oceno dobro (3). Prekinitve pri oblajevanju se smatra , ko pes ne oblajava več kot 30 sekund. Tri prekinitve izključujejo psa iz nadaljnega tekmovanja, kakor tudi ena prekinitve daljša od 2 minut. Ko pes divjega prašiča najde, ga mora oblajevati 10 minut ne glede na to, v kateri minuti iskanja ga je našel. To pomeni, da pes, ki najde divjega prašiča v 1. minuti, le tega oblajava do 11. minute, in pes, ki najde divjega prašiča v 5. minuti, le tega oblajava do 15. minute.

GLAS MED GONJO

Kadar pes goni ne laja, ampak zvonji. Zvonjenje je lahko pogostejše ali redkejše, vendar mora biti neprekinjeno. Ceni se posebno čist in zvoneč glas. Dober gonič mora biti sledoglasen. Sledoglasen je tisti pes, ki glasno goni divjega prašiča po sledi, a ga istočasno ne vidi. Psu, ki glasno javlja svežo sled in lepo tej sledi pride do divjega prašiča, se vpiše sledoglasnost, prav tako kot tudi psu, ki spravi divjega prašiča v gibanje in ga goni, in le ta ni v njegovem vidnem polju. Psu, ki glasno goni samo dokler divjad vidi, se vpiše vidoglasnost. Psa, ki pri gonji ne daje glasu je potrebno izločiti in predlagati prepoved parjenja.

POSLUŠNOST IN VODLJIVOST

To disciplino ocenjuje sodnik od vstopa vodnika in psa v oboro pa vse do zaključka vseh disciplin. Posebno se vrednoti, kako vo-

dnik psa s pozivom ali znakom odpokliče od divjega prašiča. Psa, katerega vodnik odpokliče pod prežo se ocenjuje z odlično (5). Psa, ki se ga odpokliče stran od preže, vendar na glavnih presekah se oceni z oceno prav dober (4). Psa, ki ga vodnik sam ujame se oceni z oceno dober (3). Psa, ki ga ujame vodnik s pomočjo osebja v obori se oceni z oceno zadosten (2).

